

Göçmenler İstanbul'da da Berlin'de de fakir kesimi oluşturuyor

Netzwerk Türkei isimli girişim grubunun öncülüğünde düzenlenen “İstanbul ve Berlin Örneğinde Yeni Fakirlik” konulu programda iki şehir karşılaştırıldı.

Berlin ve İstanbul 20 senedir kardeş şehir. Aralarında çok sayıda farklılık olsa da iki şehir de fakir ve göçmenlerden oluşuyor. 12 milyondan fazla nüfusu ile İstanbul'da yaşayan insanların yüzde 70'i göçmen. 4,3 milyonluk Berlin'de yaşayan 18 yaş altı grubun ise yüzde 40'ı göçmen kökenlilerden oluşuyor. 50'li yıllardan sonra Anadolu'nun her tarafından göç alan İstanbul şimdi de farklı ülkelerden insanları kendine çekiyor. Göçün olumlu katkısı olduğu gibi olumsuz etkileri de var. Bunlardan biri de fakirlik. ODTÜ Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Helga Rittersberger-Tılıç İstanbul'da Afrikalı göçmen grubunun bile olduğunu, Balkan ülkeleri başta olmak üzere dünyanın bir çok ülkesinden insanların İstanbul'a göç ettiğini belirtti. Türkiye'ye ilgi duyan insanları bir araya getirmeyi hedefleyen Netzwerk Türkei isimli girişimin öncülüğünde düzenlenen “İstanbul ve Berlin Örneğinde Yeni Fakirlik” konulu programda konuşan Dr. Rittersberger-Tılıç, “Ekonomik gerekçelere dayalı göçe 90'lı yıllarda siyasi/etnik gerekçelerle Güneydoğu'da yaşanan zorunlu göç, ardından ülke dışından göç eklendi” dedi. Göçle, mesken alanında gecekondulaşma ve istihdam alanında kayıt dışı çalışanların sayısının arttığını belirten Dr. Rittersberger-Tılıç, kayıt dışı çalışanların oranının yüzde 50 olduğuna dikkat çekti. Bu süreçte Türkiye'nin alt sınıf olgusu ile tanıştığını belirten uzman, “Bunlar ne devletin dayanışma imkanlarından ne de aileninkinden yararlanmayan yeni bir kesim” dedi.

Fakirliğin diğer bir sebebinin yaşlılık olduğunu ifade eden gerontolog Sarina Strumpfen, yaşlıların fakirlik ve yalnızlık endişesine dikkat çekti. Hem Berlin'de hem İstanbul'da yaşlanmayla gelen sorunları araştıran Strumpfen, Almanya'da yaşlılara bakımın devlet tarafından yapıldığını, Türkiye'de yasal düzenlemenin eksikliği nedeniyle görevin daha çok aileler tarafından üstlenildiğini söyledi. Türkiye'nin genç bir nüfusa sahip olmasının yanıltıcı yönüne dikkat çeken Strumpfen, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda Almanya'dan daha ciddi bir demografik dönüşüm yaşayacağını belirtti. Berlin'deki yeni fakirlik durumuna dikkat çeken Humboldt Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hartmut Heusermann fakirleşmede eğitim düzeyinin de önemli rol oynadığını belirtti. Heusermann “Eskiden fakirlik denince akla yaşlılar, hastalar, köylerde yaşayanlar ve sakatlar gelirdi. Berlin'de yeni fakirlik en çok işsizlerde, göçmenlerde ve çok çocuklu ailerde görünüyor” dedi. Fakirlikten kurtulmanın en önemli aracının eğitim olduğuna dikkat çeken Heusermann, Berlin'de fakirlik sorunu yaşayanların daha çok gençler olduğunu ifade etti. Berlin'deki fakirlerin yüzde 43,7'sini 25 yaş altı grubu oluşturuyor.

22 Haziran 2009, Pazartesi

SÜLEYMAN BAĞ, BERLİN